

Мордосова Маргарита Александровна, учитель начальных классов

МКОУ «Киндигирская основная общеобразовательная школа» Олекминский район,

Саха тыла, 2 кылаас.

Тургутук “Дорҕоон уонна буукуба”

Тургутук сыала:

1. Үөрэнээччи билиитин – көрүүтүн, таһымын бэрэбиэркэлээһин.
2. Үөрэтии туругун билгэлээһин.
3. Үөрэнээччи билиитин таһымын таба сыаналааһын.

I Сөптөөх эппиэти тал. Манньык бэлиэни V туруор.

1. Саха төрүт тылыгар хас аһаҕас дорҕоон баарый?

- 10   12   8

2. Аһаҕас дорҕоон араастара ханныгый?

- кылгас аһаҕас, уһун аһаҕас
 кылгас аһаҕас, уһун аһаҕас, дифтонг
 кылгас аһаҕас, дифтонг

3. Саха төрүт тылыгар хас бүтэй дорҕоон баарый?

- 20   19   18

4. Хас бүтэй дорҕоон хоһулаһарый?

- 12   11   10

5. Хоһуласпыт бүтэй дорҕоон тылга ханан баарый?

- иннигэр   кэннигэр   ортотугар

6. Суруллубут буукубалартан саха төрүт дорҕооннорун бул.

- П   з   я   Ү   ч   ө
 дь   ж   h   к   н   нь

7. Суруллубут буукубалартан нуучча тылын дорҕооннорун бул.

- в   к   и   е   м   ж
 з   h   ю   н   ф   я

8. Кирии дорҕоонноох тылы бул.

- тэтэрээт   таблица   сибэкки

9. Төрүт дорџоонноох тылы бул.

- кыһын   мэкчиргэ   депутат

10. Тыл иннигэр турбат саха төрүт бүтэй дорџооннорун бул.

- Ъ, н, һ   һ, нь   н, дь

11. Тыл кэннигэр турбат бүтэй дорџооннору бул.

- нь, Ъ, һ, дь   н, һ   Ъ, дь, н

II. Сөптөөх эппиэти бул.

1. *Хоһуласпыт бүтэй дорџоонноох тыллары аннынан тарт.*

Сарсыарда, оччугуй, мунһуу, көтөрдөр, кыылар, тииттэр, кустук, тулук.

2. *Сэргэстэспит бүтэй дорџоонноох тыллары аннынан тарт.*

Таһырдыа, дорџоон, сиздэрэй, чоппууска, куобахчаан, оонһуур.

3. *Нууччалыы суруллар тыллары аннынан тарт.*

Уулусса, юрист, Владивосток, Чаара, маяк,хайа, Иенгра,иэдэс.

4. *Икки дорџоону бэлиэтиир буукубаны булан, аннынан тарт.*

Юра, яблоко, армия, баян, гараж, Якутскай, парашют, союз, художник.

5. *Сымнаџас бүтэй дорџоон буукубатын бэлиэтээ.*

Ольга, бульдозер, фольга, апельсин, циркуль, букварь.

6. *Көппүт буукубаны туруор.*

К..мбайн, инж..нер, геоло.., гуля.., м..ряк, г..рой, звоно.., худо..ник, колх..з, фотогра...